

Náittoslihtu buressivdnideapme

Náittoslihtu, masa lea vihahuvvon eará go evangelalaš-luteralaš girku minstara mielde, sáhttá bivddedettiin buressivdnidit (GO 2:20).

Náittoslihtu buressivdnideapme doaimmahuvvo girkus dahje eará sajis, dađe mielde go náittosguimmiguovttos ja báhppa das sohpet.

Musihka válljemis galgá váldit vuhtii doaimmahusa ipmilbálvaluslágan luonddu. Musihkas vástida kántor, ja das galgá ságastit suinna.

Guoimmiguovttos čuožžuba áltára (báhpa) ovddas dan láhkai, ahte nisu čuožžu olbmá gurot bealde.

I Álggahus

---

*1. Álggahanmusikhka

Álggahanmusihkkan sáhttá leat čuojanasmusikhka ja/dahje sálbma.

2. Álgosivdnideapme

Buressivdnádusa ja vuorrodearvvahusa lea vejolaš lohkat dahje lávlut.

Buressivdnádus

B Áhči ja + Bártni ja Bassi Vuoiŋŋa nammii.

S Ámen.

Vuorrodearvvahus

B Hearrá lehkos dinguin.

S Nu son lehkos maiddái du vuoiŋŋain.

3. Álggahansánit

Báhppa ráhkada álggahansániid ieš dahje geavaha čuovvovaš molssaeavttuid.

B Ráhkis ustibat, NN ja NN. Doai leahppi boahtán Ipmila muoduid ovдii bivdit dudno náittoslihttui Ipmila buressivdnádusa. Biibbalis celkojuvvo: "Ipmil sivdnidii olbmo govvanis, Ipmila govvan son su sivdnidii, olmmájin ja nisun son sivdnidii sudno. Ipmil sivdnidii sudno." (1 Mos 1: 27–28.)

DAHJE

B Ráhkis ustibat, NN ja NN. Mii leat Ipmila ovddas bivdimin dudnuide, NN ja NN, su buressivdnádusa. Jesus cealká: "Sivdnideame álggus Ipmil sivdnidii sudno olmmájin ja nisun. Dan dihtii olmmái guoddá áhčis ja eatnis, ja bissu áhkás luhtte, ja dat guovttis šaddaba oktan oažžin. De eaba leat šat guovttis, muhto okta. Maid Ipmil nappo lea ovttastahttán, dan ii olmmoš galgga earuhit." (Mark 10: 6–9.)

4. Biibbalsálbma

Sáhttá atnit maiddái girkojagi čuovvu dahje eará biibbalsálmmaid.

Biibbalsálmma sáhttá lohkat dahje lávlut. Dan álggus ja loahpas sáhttá leat antifona.

Biibbalsálbmii laktujuvvo Uhca gudni. Dan sajis sáhttá atnit čuovvovaš sálmmaid vearssaid: 5:4, 66:3, 136:7, 218:7, 336:8, 340:8, 341:10, 348:6, 379:6. Uhca gudni guđđujuvvo eret 5. fástoáiggi sotnabeaivvi rájes.

Antifona

Hearrá lea midjiide sakka árbmugas,
su oskkáldasvuohta bistá agálaš áigái.

Sál 117: 2

DAHJE

Hearrá lea mu báhtaranbáiki ja ladni,
mu Ipmil geasa dorvvastan.

Sál 91: 2

Biibbalsálbma

Dat guhte čohkká Alimusa suojis

ja ássá Buotveagalačča suoivanis, dadjá ná:

”Hearrá lea mu báhtaranbáiki ja ladni,
mu Ipmil geasa dorvvastan.”

Soadjádolggiidisguin son gokčá du,
su soajáid vuolde don gávnnat suoji.

Su oskkáldasvuohta lea galba ja suodjalus.

Du báhtaranbáiki lea Hearrá,
don leat dahkan Alimusa orrunsadjinat.

Sál 91: 1–2, 4, 9

DAHJE

Mun bajidan čalmmiidan váriid guvlui:
Gos boahtá munnje veahkki?

Mu veahkki boahtá Hearrás,
almmi ja eatnama sivdnideaddjis.

Ii son divtte du juolggi suoibut,
du goziheaddji ii oadestuva.

Ii son oadestuva iige nohka,
son lea Israela goziheaddji.

Hearrá lea du goziheaddji,
Hearrá lea du suoivvan du olgeš gieda bealde.

Beaivváš ii vahágahte du beaivet
iige mánnu ihkku.

Hearrá várjala du buot bahás,
son várjala du heakka.

Hearrá várjala du vuolgima ja du boahtima
dálážis gitta agálaš áigái.

Sál 121

DAHJE

Hearrá sátni lea álo luohtehahti,
son lea oskkáldas buot daguinis.

Vuorddašemiin buohkat gehčet dutnje,
ja don attát sidjiide borramuša rivttes áigái.

Don rabat giedat
ja gallehat buot heakkalaččaid buorrevuodastat.

Vanhurskkis lea Hearrá buot vágjolusastis
ja oskkáldas buot daguinis.

Hearrá lea buohkaid lahka guðet čurvot su,
guðet čurvot su duohtavuodas.

Son ollašuhttá ipmilbalolaččaid sávaldagaid,
son gullá sin čuorvasa ja beastá sin.

Sál 145: 13, 15–19

All 8: 6–7

Uhca gudni

Gudni Áhčái ja Bárdnái
ja Bassi Vuignjii,
nugo lei álggus, dál lea ja álo
agálašvuodas agálašvuhtii. Amen.

Antifona geardduhuvvo.

5. Rohkos

Ávžžuhusa maŋjá sáhttá leat oanehis jaskes rohkos.

B Rohkadallot.

1. Bassi Ipmil, almmálaš Áhčámet,
don leat ráhkisuoda nohkameahttun gáldu.
Giitu náittoslihtu attáldagas.
Veahket guimmiid atnit fuola goabbat guoimmisteaskka,
nu ahte sudno gaskasaš ráhkisuohtha lassánivčii.
Gula min Jesusa Kristusa dihtii.

2. Buotveagalaš Ipmil.

Don sivdnidit olbmo eallit ovttas olmmájin ja nisun
ja buressivdnidit sudno.

Atte náittosguimmiid gaskii ráhkisuodā.

Veahket sudno bissut oskkáldassan
ja ráhkistit goabbat guoimmiska buorre ja bahás beivviid.
Dán mii rohkadallat Hearrámet Jesusa namas.

3. Ipmil, máilmomi sivdnideaddji.

Don attát náittoslihtus olbmá ja nissona
guoibmin goabbat guoibmáseaskka.

Mii giitit du das,
ahte maiddái náittoslihttu speadjalastá
du sivdnidanbarggu buorrevuoda ja čábbodaga.
Atte buressivdnádusat NN ja NN lihttui,
vai soai sahtášeigga das ollašuhttit du addin barggu
ja váldit giitevažžan vuostái eallima attáldagaid.
Gula min don, guhte leat buot buorrevuoda gáldu.

4. Almmálaš Áhčči.

Ráhkisuodastat don leat ásahan náittoslihtu
ja gohčon guimmiid eallit sánát mielde.

Veahket sudno ráhkistit goabbat guoimmiska,
nu mo Kristus ráhkistii searvegottis.

Veahket guimmiid atnit náittoslihtuska bassin
ja čuovvut eallimisttiska du dáhtu.

Atte sudnuide návccaid bissut oskkáldassan goabbat guoibmáseaskka.
Gula min Bártnat Jesusa Kristusa,
Hearrámet dihtii.

S Ámen.

6. Biibballohkhan

Lohkkojuvvo okta dahje moadde čuovvovaš čálabihtáin. Sáhttá atnit maiddái girkojagi čuovvu dahje eará čálabihtáid.

Lohkki almmuha čálasaji.

Biibballohkamii lea vejolaš laktit vástádusa (biibbalsálbma, sálbma, lávlla, čuojanas-musihkka dahje jaskes mediteren).

1 Mos 1: 27–28

Ipmil sivdnidii olbmo iežas govvan, Ipmila govvan son sivdnidii su, olmmajin ja nissonin son sivdnidii sudno. Ipmil buressivdnidii sudno ja celkkii suduide: ”Leahkki šattolaččat ja lassaneahkki, deavdi eatnama ja dakhki dan iežade vuolibužžan. Ráddjeeahkki meara guliid ja almmi lottiid ja buot elliid mat lihkadir eatnama alde.”

1 Kor 13: 1–8, 13

Vaikko vel sártnošinge olbmuid dahje engeliid gielaiguin, muhto mus ii livčče ráhkisuuohta, de livčen dušše čuoddji biellu dahje skilai-deaddji divga.

Vaikko mus vel livčiige profehtastallanattáldat ja dovddašin buot čieguusuodaaid ja buot diedu, ja vaikko mus livčii buot osku nu ahte sáhtášin várriad sirdit, muhto ii livčče ráhkisuuohta, de mun in livčče mihkkege. Vaikko vel juogadivčen váivvážiidda buot mii mus leažžá, ja vaikko divttášin iežan boldojuvvot, muhto mus ii livčče ráhkisuuohta, de dat ii livčče munnje ávkin.

Ráhkisuuohta lea gierdavaš, ráhkisuuohta lea ládis, ii dat gádaš iige rábmo iige čeavlástala. Ii dat daga maidege dohkkemeahttumiid iige bivdde iežas ávkki, ii dat suhta iige vurke baháid. Ii dat illut vearri-vuodas, muhto baicca duohtavuodas. Dat gillá buot, osku buot, doaivu buot, gierdá buot. Ráhkisuuohta ii noga goassege.

De dat bissot, dát golmmas: Osku, doaivu ja ráhkisuohota. Muhto buot stuorimus dain lea ráhkisuohota.

Ef 4: 32–5: 2

Lehket buorit guhtet guimmiidasadet; lehket váibmoláddásat ja addet ándagassii guhtet guimmiidasadet nugo Ipmil ge lea addán didjiide ándagassii Kristusis.

Atnet nappo Ipmila ovdagovvan, dii geat lehpet su ráhkis mánát. Vádjolehket ráhkisuodas, nugo Kristusge lea ráhkistan min ja addán iežas min dihtii attáldahkan, njuovvanoaffarin mii lea Ipmila miela mielde.

Fil 4: 4–7

Illudehket álelassii Hearrás! Vel oktii cealkkán: Illudehket! Dovdoset buot olbmot ahte dii lehpet láddásat. Hearrá lea lahka! Allet ane morraša mastege! Buktet baicca buot dárbbuideattet ovdan Ipmili rohkadallamiin ja ánodemiin giitevašvuodain! De Ipmila ráfi, mii manná buot jierpmi badjel, várjala din váimmuid ja jurdagiid Kristusis Jesusis.

Kol 3: 12–14

Go dii lehpet Ipmila válljejuvvon, bassi ja ráhkistuvvon olbmot, de gárvodrehket dan dihtii njuoras árkkálmastinvuodain, buorrevuodain, ustitalšvuodain, vuollegašvuodain ja gierdavašvuodain, nu ahte dii gierdabehtet guhtet guimmiideattet ja addibehtet ándagassii guhtet guoibmáseattet, juos nuppis leš váidámuš nuppi vuostái. Nugo Hearrá lea addán ándagassii didjiide, nu galgabehtet diige addit ándagassii guhtet guoibmáseattet. Muhto ovddimustá, gárvodrehket ráhkisuodain mii lea ollisvuoda báddi.

1 Joh 4: 9, 11–12

Nu lea Ipmila ráhkisuohota almmustuvvan min gaskii ahte son vuolggahii áidnoriegádan Bártnis máilbmái vai mii ealášeimmet su

bokte. Ráhkkásiiddán, juos Ipmil lea ráhkistan min nu, de miige leat geatnegasat ráhkistit guhtet guimmiideamet. Ii oktage leat goassege oaidnán Ipmila, muhto juos mii ráhkistit guhtet guimmiideamet, de Ipmil bissu min siste, ja su ráhkisuohta ollašuvvá min siste.

Matt 19: 4–6

Jesus cealká:

”Ehpetgo leat lohkan ahte Sivdnideaddji álggus sivdnidii sudno olmmájin ja nisun. Dan dihtii olmmái guoddá áhčis ja eatnis ja bissu áhkás luhtte, ja dat guovttis šaddaba oktan oažzin. De eaba leat šat guovttis, muhto okta. Maid Ipmil nappo lea ovttastahttán, dan ii olmmoš galgga earuhit.”

Joh 2: 1–11

Goalmmát beaivvi ledje náittosheajat Kanas Galileas. Jesusa eadni lei doppe, ja maiddái Jesus máhttájeddjiidisguin lei bovdejuvvon heajaide. De nohkkogohte viinnis, ja Jesusa eadni dajai sutnje: ”Sis ii leat šat viidni.” Jesus celkii: ”Nisu, maid don áiggut muinna? Ii mu diibmu leat velá boahtán.” Muhto su eadni dajai bálvaleaddjiide: ”Dahket buot maid son gohčuu.”

Das ledje geadgečáhcelihtit, nugo vierru leige juvddálaččaid buhtistan-mearrádusaaid mielde. Ledje guhtta lihti, mat gesse guokte dahje golbma áŋkara guhtege. Jesus celkii: ”Devdet lihtiid čáziin.” Ja bálvaleaddjit devde daid ravddaid dási. Son celkii sidjiide: ”Goivot das ja guddet heajaid ovddasčužžui.” Sii gudde dan heajaid ovddasčužžui, ja son máisttii čázi mii lei šaddan viidnin. Ii son diehtán gos dat leažžá boahtán, muhto bálvaleaddjit geat ledje goivon čázi, sii gal dihte. De son gohčui irggi boahtit ja dajai: ”Earát guossohit vuos buori viinni, ja go guossit juhkaluvvagohtet, de buktet fuonibu. Muhto don leat seastán buori viinni dássážii.”

Dán vuosttaš mearkadagus Jesus dagai Kanas Galileas. Son almmustahtii hearvásvuodas, ja su máhttájeaddjit osko sutnje.

Jesus cealká:

”Nugo Áhči lea ráhkistan mu, nu lean munge ráhkistan din. Bissot mu ráhkisuodas! Juos doallabehtet mu báhkkomiid, de bissubehtet mu ráhkisuodas, nugo munge lean doallan Áhčán báhkkomiid ja bisun su ráhkisuodas.

Dán lean sárdnon didjiide, vai mu illu bisošii din siste, ja din illu šattašii ollisin. Dát lea mu báhkkon: Ráhkistehket guhtet guimmii-deattet nugo mun lean ráhkistan din.”

7. Sárdni

Báhppa doallá friddja sártni dahje geavaha Náittoslihttui vihaheame minstara (4A) sártniid (čuokkis 7). Sártnis galggašii váldit ovdan čuovvovaš fáttáid:

- náittoslihttua Ipmila attáldahkan ja ortnegin
- náittoslihttua beallalaččaid ahtanuššama báikin
- bearas̄ servodaga vuodđun
- illu ja giitevašvuhta
- ráhkisuohtha ja oskkáldasvuohtha
- dovdu ja dáhttu
- ándagassiiátnun ja –addin
- fulkkiid ja ustibiid doarjja

III Buressivdnideapme

Searvegoddi sáhttá čuožžut čuoggaid 8–9 buohta.

8. Gažaldagat

- B** Doai leahppi boahtán Ipmila muoduid ovdii bivdit su buressivdnádusa dudno náittoslihttui.

Báhppa jearrá olbmas:

NN (oppa namma), dáhtutgo don náittoslihtus, man leat dahkan NN:in (oppa namma), čájehit sutnje oskkáldasvuoda ja ráhkisuoda miehte- ja vuostegiedageavadiin?

Vástádus:

De dáhtun.

Báhppa jearrá nissonis:

NN (oppa namma), dáhtutgo don náittoslihtus, man leat dahkan NN:in (oppa namma), čájehit sutnje oskkáldasvuoda ja ráhkisuoda miehte- ja vuostegiedageavadiin?

Vástádus:

De dáhtun.

9. Náittosguimmiid buressivdnideapme

Náittosbárra luoitáda čippiid ala, juos dat lea vejolaš.

B Ráhkis ustibat NN ja NN. Doai leahppi náitalan ja lohpidan ráhkistit goabbat guoimmáde miehte- ja vuostegiedageavadiin.

Buressivdnidanrohkos

B [Ipmil, almmálaš Áhčči,
addos dudnuide ilus ja buressivdnádusas.

Ipmila áidna Bárdni
lehkos buorrevuodastis dudnuin nu ilu go morraša beivviid.

Ipmil, Bassi Vuoignja,
orros dudnos ja golggahehkos álelassii ráhkisuodas dudno váibmui].

Buressivdnidehkos dudno buotveagalaš ja árbmugas Ipmil,
Áhčči ja (+) Bárdni ja Bassi Vuoignja.

DAHJE

B [Ipmila Vuoignja láidejehkos dudno,
Ipmila fápmu várjalehkos dudno,

Ipmila viisodat oahpahehkos dudno,
Ipmila giehta suodjalehkos dudno,
Ipmila geaidnu čájehehkos, gosa johtit].

Buressivdnidehkos dudno buotveagalaš ja árbmugas Ipmil,
Áhčči ja (+) Bárdni ja Bassi Vuoignja.

DAHJE

- B** Hearrámet Jesusa Kristusa árbmu ja Ipmila ráhkisuohota ja Bassi Vuoijŋja oasálašvuohota lehkos dudnuin.
- S** Ámen.

10. Sálhma

Sálhma sajis sáhttá leat eará heivvolaš musihkka.

11. Oktasaš ovddasrohkos

Ávvuvehka sáhttá ovttas ráhkadir ja ollašuhttit rohkosa.
Náittosbárra luoitáda čippiid ala, juos dat lea vejolaš.

B/O Rohkadallot.

1. Ipmil, ráhkis almmálaš Áhčči. Mii rohkadallat buressivdnádusa NN:i ja NN:i. Buressivdnit sudno ruovttu. Nanusmahte sudno gaskasaš ráhkisuoda. Veahket sudno guoddit ovddasvástádusa ja atte sudnuide oskkáldasuoda. Veahket sudno vuoitit geahččalusaid. Várjal sudno rupmaša ja sielu. Láide sudno oppa eallima áigge ja veahket sudno eallima váttis beivviid. Gievrut sudnos oskku ja doaivvu. Doalvvo sudno oktii agálaš ruktui, šearratvuhtii. Gula min rohkosa Hearrámet Jesusa namas.
2. Buotveagalaš Ipmil. Juos don it hukse viesu, de snihkkárat barget dušši barggu. Čana dáid náittosguimmiid goabbat guoibmáseaskka ráhkisuodain ja basut sudno náittoslihtu du nama gudnin. Veahket sudno ráhkadir ruovttu, gos osku, doaivu ja ráhkisuohota ráddejít. Atte sudnuide Bassi Vuoijŋjat, nu ahte soai du buressivdnádusain calášeigga

ráfis. Veahket sudno gilvalit oskkus ja doalvvo sudno oktii almmi ruktui. Gula min Jesusa Kristusa, min Hearrámet dihtii.

3. Ipmil, mii giitit du ráhkisuoda attáldagas. Buressivdnit NN ja NN, gudet leaba náitalan du muoduid ovddas. Mii giitit du das, ahte soai ráhkisteaba goabbat guoimmiska, luohttiba goabbat guoibmáseaskka ja dáhrtuba atnit fuola goabbat guoimmisteaskka oppa eallima áigge. Arvvosmahte sudno ain lagat oktavuhtii, amas mihkigie sáhttát sudno earuhit. Veahket sudno buot eallima beivviid ráhkistit goabbat guoimmiska ja leat goabbat guoibmáseaskka oskkáldasat. Várjal sudno buohcuvuodas ja bárhtiin, buotlágan várain, mat sáhtáshedje vahágahttit sudno. Juos miinu geahčalusaid deaivida sudno, divtte dan lagadit sudno goabbat guimmiineaskka ja duinna. Dán mii rohkadallat Hearrámet Jesusa Kristusa bokte.
4. Bassi Ipmil, almmálaš Áhčči. Juo álggu rájis don leat buressivdnidan luondduriikkat valljugas skeaŋkkaiguin. Atte buressivdnádusat dál NN:i ja NN:i, nu ahte soai čatnasivččiiga goabbat guoibmáseaskka sudno gaskasaš ráhkisuodas ja guoibmevuodas. Veahket sudno atnit náittoslihtuska bassin ja čatnasit das goabbat guoibmáseaskka. Mii rohkadallat dán Bártnát Jesusa Kristusa, Hearrámet dihtii, guhte eallá ja rádde duinna ja Bassi Vuoinjain áli ja agálaččat.

S Ámen.

12. Áhččámet

Hearrá rohkos celkojuvvo ovta jitnii.

S Áhččámet, don guhte leat almmis.

Basuhuvvos du namma.

Bohtos du riika.

Šaddos du dáhrttu,

mo almmis nu maiddái eatnama alde.

Atte midjiide odne min beaivválaš láibbi.

Ja atte midjiide min suttuid ándagassii,

nugo miige ándagassii addit velggolaččaidasamet.
Alege doalvvo min geahččalussii,
muhto beastte min bahás eret.
Dasgo du lea riika ja fápmu ja gudni agálašvuhtii.
Ámen.

IV Loahpaheapme

---

*13. Buressivdnádus

Buressivdnádusa maŋŋá báhppa addá náittosguoimmiguoktái Biibbala.

B Hearrá buressivdnidivččii din ja várjalivččii din.

Hearrá čuvgešii muoduidis didjiide
ja livččii didjiide árbmugas.

Hearrá jorgalivččii muoduidis din beallái
ja attášii didjiide ráfi.

Áhči ja + Bártni ja Bassi Vuoiŋŋa nammii.

S Ámen.

14. Vuolggaheapme

Ávžžuhus celkojuvvo aiddo ovdalaš vuolgima.

B Mannet ráfis ja bálvalehket Hearrá iluin.

*15. Loahpahanmusikhka

Loahpahanmusihkkan sáhttá leat sálbma, lávlla ja/dahje čuojanasmusikhka. Sálbma dahje lávlla lea vejolaš lávlut maiddái čuogga 13 ovdal.